

Anläggningsbesked för biodrivmedel

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2015/16:38 Anläggningsbesked för biodrivmedel och två följdmotioner med sammanlagt sex yrkanden samt ett yrkande i en motion från den allmänna motionstiden 2015.

Regeringen föreslår i propositionen ändringar i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen, lagen (1994:1776) om skatt på energi och lagen (2015:000) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi. Bakgrunden till förslaget är en anpassning till EU:s statsstödsregler.

Ändringarna innebär i huvudsak att avdrag för energi- och koldioxidskatt för biodrivmedel villkoras av att det finns ett s.k. anläggningsbesked. Anläggningsbeskedet ska visa att det finns ett kontrollsystem som säkerställer att de biodrivmedel som läggs till grund för avdrag inte är livsmedelsbaserade eller, om de är livsmedelsbaserade, har producerats i anläggningar som tagits i drift före den 31 december 2013 och inte är fullständigt avskrivna. Tillsynsmyndigheten ska utfärda anläggningsbeskeden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska enligt förslaget till ändring i lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen få meddela föreskrifter om utformningen av kontrollsystemet och de krav som måste vara uppfyllda för att ett anläggningsbesked ska kunna ges.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag och att samtliga motionsyrkanden avslås.

I betänkandet finns två reservationer (M, SD, C, L, KD).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Energiskattedirektivet och lagen om skatt på energi	4
Kommissionens riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden.....	7
Lagförslagen.....	7
Långsiktiga åtgärder m.m.	8
Bioetanol och andra biobränslen	11
Reservationer	13
1. Långsiktiga åtgärder m.m., punkt 2 (M, C, L, KD)	13
2. Bioetanol och andra biobränslen, punkt 3 (SD).....	14
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	15
Propositionen	15
Följdmotionerna	15
Motion från allmänna motionstiden 2015/16	16
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	17

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen,
2. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
3. lag om ändring i lagen (2015:000) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:38 punkterna 1–3.

2. Långsiktiga åtgärder m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C, FP, M, KD) yrkandena 1–4 och

2015/16:1362 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD) yrkande 7.

Reservation 1 (M, C, L, KD)

3. Bioetanol och andra biobränslen

Riksdagen avslår motion

2015/16:3259 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2.

Reservation 2 (SD)

Stockholm den 26 november 2015

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Kristina Yngwe (C), Ulf Berg (M), Isak From (S), Johan Hultberg (M), Maria Strömkvist (S), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Stina Bergström (MP), Monica Haider (S), Anders Forsberg (SD), Lars Tysklind (L), Jens Holm (V), Lars-Axel Nordell (KD), Marianne Pettersson (S), Johan Büser (S) och Jesper Skalberg Karlsson (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utskottet regeringens proposition 2015/16:38 Anläggningsbesked för biodrivmedel och två följdmotioner med sammanlagt sex yrkanden samt ett yrkande i en motion från den allmänna motionstiden 2015.

I propositionen föreslås ändringar i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen, lagen (1994:1776) om skatt på energi och lagen (2015:000) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi. Regeringens förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1, och regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Motionerna tar upp frågor om bl.a. långsiktiga styrmedel för biodrivmedel, regeringens arbete inom EU rörande biodrivmedel och biobränslets effekter. Motionsförslagen redovisas i bilaga 1.

Vid kammarens sammanträde tisdagen den 24 november 2015 anmäldes att Folkpartiet liberalerna beslutat att byta partinamn till Liberalerna, med förkortningen (L).

I betänkandet finns två reservationer (M, SD, C, L, KD).

Bakgrund

Energiskattedirektivet och lagen om skatt på energi

I lagen (1994:1776) om skatt på energi regleras skatter på bränslen och elektrisk kraft. Skattereglerna är anpassade till det s.k. energiskattedirektivet¹. Grundregeln i såväl energiskattedirektivet som lagen om skatt på energi är att bränslen och elektrisk kraft ska beskattas. Artikel 16.1 i energiskattedirektivet ger medlemsstaterna rätt att helt eller delvis tillämpa skattebefrielse för bl.a. produkter som framställts av biomassa. Ett förbehåll för skattebefrielsen är att den inte får medföra någon överkompensation för merkostnaderna för framställning av de aktuella biobränslena i förhållande till de fossila bränslen som de ersätter (se artikel 16.3 i energiskattedirektivet). Av 7 kap. 3 a, 3 c, 3 d och 4 §§ lagen om skatt på energi framgår att en skattskyldig under vissa förutsättningar får göra avdrag för hela koldioxidskatten respektive delar av energiskatten för olika typer av biodrivmedel (dvs. beståndsdelar som framställts av biomassa). En förutsättning för sådan avdragsrätt är att bränslet omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. 1 b § lagen om

¹ Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet.

hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen. För biogas gäller detta krav endast för motorbränsle för transportändamål.

Kommissionens riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi

I artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt fastställs principen att statligt stöd är förbjudet för att förhindra snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden och för att förhindra påverkan på handeln mellan medlemsstaterna. I vissa fall kan dock statligt stöd anses vara förenligt med den inre marknaden. I artikel 107.3 punkten c anges att statligt stöd kan anses vara förenligt med den inre marknaden för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Europeiska kommissionen har i sitt meddelande om riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020² angett villkoren för när stöd till energi och miljö kan anses vara förenliga med artikel 107.3 c i fördraget. Riktlinjerna tillämpas av kommissionen vid beslut i statsstödsärenden sedan den 1 juli 2014. Driftstöd för livsmedelsbaserade biodrivmedel kan enligt riktlinjerna endast beviljas för anläggningar som tagits i drift före den 31 december 2013 och till dess att anläggningen avskrivits fullständigt, men i inga händelser längre än till 2020, se punkterna 113 och 121.

Kommissionen anser att de nuvarande svenska reglerna för beskattning av biodrivmedel är att anse som statligt stöd och har godkänt stöden t.o.m. utgången av 2015. Besluten har fattats med stöd av de äldre riktlinjer för stöd till miljöskydd, Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd (2008/C 82/01), som gällde för beslut som togs av kommissionen före den 1 juli 2014. Regeringen, som har ansökt om förlängning av statsstödsgodkännandena, bedömer att en förlängning kräver en anpassning till punkten 113 i kommissionens meddelande om riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Europeiska kommissionen har förlängt godkännandet av den svenska stödordningen för nedsättning av energi- och koldioxidskatt för biodrivmedel t.o.m. den 31 december 2015. Regeringen har ansökt hos kommissionen om förlängning av statsstödsgodkännandena. Bedömningen är att en förlängning av godkännandena kräver en anpassning till kommissionens meddelande om riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020. Enligt dessa riktlinjer får driftstöd för livsmedelsbaserade biodrivmedel endast beviljas för anläggningar som tagits i drift före den 31 december 2013 och endast till dess att anläggningen har avskrivits fullständigt.

² EUT C 200, 28.6.2014, s. 1.

För att säkerställa att Sverige uppfyller riktlinjernas krav när en skattelättnad ges föreslås ett system där skattelättnaden villkoras med att det finns ett s.k. anläggningsbesked. Anläggningsbeskedet ska visa att det finns ett kontrollsystem som säkerställer att de biodrivmedel som läggs till grund för avdrag inte är livsmedelsbaserade eller, om de är livsmedelsbaserade, har producerats i anläggningar som tagits i drift före den 31 december 2013 och inte är fullständigt avskrivna. Tillsynsmyndigheten ska utfärda anläggningsbeskeden.

För att införa systemet med anläggningsbesked krävs ändringar i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen och i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Utskottets överväganden

Lagförslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Propositionen

I propositionen föreslås vissa ändringar i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen, lagen (1994:1776) om skatt på energi och lagen (2015:000) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi. Bakgrunden till förslaget är en anpassning till EU:s statsstödsregler.

Europeiska kommissionen har förlängt godkännandet av den svenska stödordningen för nedsättning av energi- och koldioxidskatt för biodrivmedel t.o.m. den 31 december 2015. Regeringen, som har ansökt hos kommissionen om förlängning av statsstödsgodkännandena, bedömer att en förlängning av godkännandena kräver en anpassning till kommissionens meddelande om riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020. Enligt dessa riktlinjer får driftstöd för livsmedelsbaserade biodrivmedel endast beviljas för anläggningar som tagits i drift före den 31 december 2013 och endast till dess att anläggningen har avskrivits fullständigt.

För att säkerställa att Sverige uppfyller riktlinjernas krav när en skattelättnad ges föreslår regeringen ett system där skattelättnaden villkoras med att det finns ett anläggningsbesked. Anläggningsbeskedet ska visa att det finns ett kontrollsystem som säkerställer att de biodrivmedel som läggs till grund för avdrag inte är livsmedelsbaserade eller, om de är livsmedelsbaserade, har producerats i anläggningar som tagits i drift före den 31 december 2013 och inte är fullständigt avskrivna. Tillsynsmyndigheten ska utfärda anläggningsbeskeden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska enligt förslaget till ändring i lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen få meddela föreskrifter om utformningen av kontrollsystemet och de krav som måste vara uppfyllda för att ett anläggningsbesked ska kunna ges.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ansluter sig till regeringens överväganden och tillstyrker regeringens lagförslag.

Långsiktiga åtgärder m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om långsiktigt främjande av förnybara drivmedel, om styrmedel för biodrivmedel och om regeringens arbete inom EU rörande biodrivmedel.

Jämför reservation 1 (M, C, L, KD).

Motionerna

I kommittémotion 2015/16:1362 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD) yrkande 7 anförs att förnybara drivmedel bör främjas långsiktigt och att drivmedel med stor klimatnytta särskilt bör beaktas.

I kommittémotion 2015/16:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C, FP, M, KD) yrkande 1 framhåller motionärerna behovet av långsiktiga och teknikneutrala styrmedel som premierar biodrivmedel med hög klimatnytta och ökar omställningstakten från fossilt till förnybart i transportsektorn. Motionärerna anför bl.a. att uteblivna besked om styrmedel som gynnar en marknadstillväxt, t.ex. en kvotplikt, även hämmar omställningstakten. För att nå målet om en fossiloberoende fordonsflotta krävs tydliga styrmedel som ökar användningen av klimateffektiva biodrivmedel.

I yrkande 2 anförs att regeringen bör återkomma till riksdagen med konkreta förslag på styrmedel för biodrivmedel som på ett kostnads- och klimateffektivt sätt minskar utsläppen från transportsektorn och inte hindrar eller exkluderar import från tredje länder. Motionärerna ifrågasätter möjligheten att begära ut besked om anläggningars avskrivningstider från exempelvis import av etanol från Brasilien och menar att en trolig effekt därför kan bli att förslaget blir ett handelshinder och att andelen biodrivmedel på den svenska marknaden minskar, samt att utsläppen från transportsektorn därmed kommer att öka.

I yrkande 3 anger motionärerna att regeringen bör verka för en revidering av EU:s riktlinjer för stöd till miljöskydd och energi. De framhåller bl.a. att i en tid där transportsektorn är den stora klimatutmaningen i såväl Sverige som hela EU borde fler länder dra lärdom av svensk politik, och att den svenska modellen inte bör förhindras av kommissionen. I sammanhanget tar motionärerna även upp användningen av uttrycket livsmedelsbaserade biodrivmedel i förhållande till det s.k. ILUC-direktivet³.

I yrkande 4 framhålls att styrmedel inte bör exkludera särskilda råvaror för produktion av biodrivmedel. Även i detta sammanhang berörs användningen av uttrycket livsmedelsbaserade biodrivmedel.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1513 av den 9 september 2015 om ändring av direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

Kompletterande uppgifter

Energiminister Ibrahim Baylan svarade den 27 mars 2015 på en interpellation (2014/15:310) om långsiktiga styrmedel för biodrivmedel. Han framhöll då bl.a. att regeringen har en tydlig och framtidsinriktad agenda för klimat- och energiområdet med en ambition om 100 procent förnybar energi på sikt. Han angav vidare i huvudsak att en viktig utgångspunkt är att kommande styrmedel för biodrivmedel ska vara långsiktiga, att långsiktigheten är en grundförutsättning för att industrin ska investera i ny teknik och anläggningar för avancerade biodrivmedel och att regeringen arbetar med att ta fram och förankra nya styrmedel som ger långsiktigt goda villkor för hållbara biodrivmedel och som även uppfyller EU:s statsstödsregler.

Både den EU-rättsliga och den nationella regleringen om hållbarhetskriterier innebär redan krav på att den rapporteringsskyldiga ska ha information om att de biodrivmedel som rapporteras är hållbara och kunna spåra biodrivmedel tillbaka genom hela produktionskedjan. Detta innebär att den rapporteringsskyldiga måste ha information från alla aktörer i produktionskedjan om bl.a. växthusgasutsläpp och på vilken typ av mark råvaran till bränslet är odlad. Enligt Miljö- och energidepartementet finns det därigenom möjlighet att ställa krav på leverantörer att få veta var ett biodrivmedel är producerat och på att få information om en produktionsanläggnings avskrivningstid.

När det gäller regeringens arbete inom EU rörande biodrivmedel anför regeringen i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor) bl.a. att dagens osäkerhet, som en följd av gällande statsstödsregler inom EU, om möjligheterna att bedriva en kostnadseffektiv utformad politik för hållbara biodrivmedel är djupt olycklig. Vidare anför i huvudsak att intensiva diskussioner har pågått med EU-kommissionen under flera års tid och att regeringen intensifierar den dialogen för att tillsammans med kommissionen hitta en lösning som ger goda förutsättningar för en fortsatt utveckling av marknaden för hållbara biodrivmedel i Sverige inom ramen för EU:s regelverk på statsstödsområdet. Regeringen anger vidare att den i det långa perspektivet anser att det är angeläget att tillsammans på EU-nivå hitta gemensamma lösningar som möjliggör för alla medlemsstater att vidta nödvändiga åtgärder för att nå de gemensamma energi- och klimatmålen genom att göra det lönsamt att välja bort fossila bränslen.

Klimat- och miljöminister samt vice statsminister Åsa Romson, energiminister Ibrahim Baylan och finansminister Magdalena Andersson skickade den 23 oktober 2015 ett brev till EU-kommissionen i frågan om den svenska koldioxidbeskattningen (Regeringskansliets dnr M2015/03618/KI). I brevet efterfrågar statsråden bl.a. en EU-gemensam politik som gör det möjligt för medlemsländerna att tillämpa kostnadseffektiva koldioxidskatter för att nå befintliga och nya klimatmål. I brevet framför statsråden även att de avser diskutera frågan med andra berörda medlemsstater. Enligt Miljö- och

energidepartementet bedrivs dessutom påverkansarbete i form av bilaterala informella kontakter på olika nivåer.

Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget antogs den 17 juni 2014 och kommissionens riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020 antogs den 1 april 2014. Det s.k. ILUC-direktivet antogs den 9 september 2015. Till skillnad från förordningen innehåller vare sig riktlinjerna eller ILUC-direktivet en direkt definition av uttrycket livsmedelsbaserade biodrivmedel. Enligt Miljö- och energidepartementet är departementets uppfattning att EU-kommissionens ambition är att relevanta definitioner i statsstödsreglerna, inklusive kommissionens riktlinjer om statligt stöd till miljöskydd och energi för tiden efter 2020, ska stämma överens med de definitioner som finns i det s.k. förnybartdirektivet⁴ i enlighet med hur det har ändrats genom ILUC-direktivet, eller genom framtida ändringar av förnybartdirektivet. Miljö- och energidepartementet menar vidare att den definition av livsmedelsbaserade biodrivmedel som föreslås i propositionen överensstämmer med de definitioner i ILUC-direktivet som regeringen anser är relevanta.

Utskottets ställningstagande

I propositionen framhåller regeringen behovet av långsiktiga och stabila villkor för biodrivmedel och att förslagen i propositionen endast syftar till att säkerställa att skattenedsättning för biodrivmedel blir möjlig även efter årsskiftet genom att kommissionen ger fortsatt statsstödsgodkännande. Regeringen avser enligt propositionen att så snabbt som möjligt under mandatperioden få regler på plats som ger långsiktigt hållbara och stabila villkor för alla typer av biodrivmedel, vilket innebär att förslag ska läggas senast 2017 i budgetpropositionen för 2018 och att nya regler ska träda i kraft senast i början av 2018. När det gäller användningen av uttrycket livsmedelsbaserade biodrivmedel i det svenska regelverket kan noteras att det i propositionen bl.a. anförs att det är det uttryck som används i statsstödsreglerna och att det därför bör återspeglas i den svenska lagstiftningen.

Av redovisningen ovan framgår att regeringen fortsätter och intensifierar dialogen med EU-kommissionen om en utveckling av marknaden för hållbara biodrivmedel inom ramen för statsstödsreglerna och att regeringen vill hitta EU-gemensamma lösningar för att, i syfte att nå energi- och klimatmålen, göra det lönsamt att välja bort fossila bränslen.

Utskottet ser med tillförsikt på regeringens strävanden och arbete på området och ser fram emot att ta del av de förslag som avses läggas fram.

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användning av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG.

Med det anförda och vad som redovisats ovan föreslår utskottet att motionerna 2015/16:1362 (C, M, FP, KD) yrkande 7 och 2015/16:3260 (C, FP, M, KD) yrkandena 1–4 lämnas utan vidare åtgärd.

Bioetanol och andra biobränslen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bioetanol och biobränslens effekter.

Jämför reservation 2 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2015/16:3259 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 1 anförs att det inte ska vara möjligt att göra avdrag för energiskatt och koldioxidskatt vid försäljning av bioetanol.

I yrkande 2 framhålls att det bör göras en utvärdering av biobränslen utifrån miljönytta och samhällsekonomi.

Kompletterande uppgifter

Avdrag för koldioxid- och energiskatt för biodrivmedel förutsätter att det finns ett hållbarhetsbesked enligt lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen. Detta krav har sitt ursprung i förnybartdirektivet. Ett hållbarhetsbesked ges enbart om de s.k. hållbarhetskriterierna uppfylls. Detta innebär bl.a. att användningen av bränslet ska medföra en viss minskning av utsläppen av växthusgaser och att de råvaror som bränslet producerats från som huvudregel inte får härstamma från viss typ av mark (t.ex. skyddsområden för hotade ekosystem eller arter).

I budgetpropositionen för 2016 (utg.omr. 21) anför regeringen bl.a. att de största utsläppen av växthusgaser i Sverige kommer från transporter och industrier. Vidare framhålls att regeringen, genom satsningar på förnybar energi som ersätter fossila bränslen skapar förutsättningar för minskade utsläpp och en utveckling mot ett hållbart energi- och transportsystem och att regeringens ambition är att Sverige på sikt ska ha ett energisystem som baseras på 100 procent förnybar energi.

Riksdagen har beslutat om energipolitiska mål som innebär att andelen förnybar energi 2020 ska vara minst 50 procent av den totala energianvändningen, att andelen förnybar energi i transportsektorn 2020 ska vara minst 10 procent och att energianvändningen ska ha blivit minst 20 procent effektivare till 2020. Sverige är som medlem i EU även bundet av de klimat- och energipolitiska beslut som fattas på EU-nivå. Europeiska rådet kom i oktober 2014 överens om en ram för EU:s klimatmål fram till 2030. Ramen inbegriper de bindande målen att utsläppen av växthusgaserna ska

minska med 40 procent jämfört med 1990 års nivå och att andelen förnybar energi ska vara minst 27 procent, samt det vägledande målet att energieffektiviteten ska öka med minst 27 procent. EU har tidigare satt upp som mål att senast 2020 bl.a. ha höjt andelen förnybar energi till 20 procent av all energikonsumtion och andelen biobränsle för transporter till 10 procent.

Skatteutskottet behandlade i betänkande 2014/15:SkU18 ett motionsyrkande om att subventionerna för etanol bör fasas ut. Skatteutskottet anförde då bl.a. att arbetet med att minska utsläppen från transporterna fortsätter och att utvecklingen av nya och hållbara drivmedel prioriteras samt att Sverige strävar efter att på ett kostnadseffektivt sätt nå de nationella och internationella klimat- och energipolitiska målen. När det gäller E85 angav Skatteutskottet att det finns en god tillgång och infrastruktur för drivmedlet och att utskottet anser att det är satsningar som måste tas till vara och ges förutsättningar för att de ska bli långsiktigt lönsamma.

Miljö- och jordbruksutskottet behandlade i betänkande 2014/15:MJU13 ett motionsyrkande om att regeringen bör ompröva sin politik för etanol och biodiesel och göra en bredare analys av nyttan med biodrivmedlen. Utskottet refererade då bl.a. till ett svar från energiminister Ibrahim Baylan på en riksdagsfråga om utvecklingen av biodrivmedlens konkurrenskraft, i vilket ministern anförde att biodrivmedel kommer att vara ett viktigt verktyg i arbetet med att ställa om våra transporter. Vidare anförde utskottet bl.a. att det välkomnar att regeringens höga ambitioner för klimat- och energipolitiken även omfattar transportsektorn och att nya styrmedel planeras. Utskottet pekade även på regeringens avsikt att återkomma med förslag på hur biodrivmedel kan främjas efter 2015 och att regeringens ambition är att utforma de ekonomiska styrmedlen för biodrivmedel på ett sätt som ger långsiktigt goda villkor för hållbara biodrivmedel och som överensstämmer med EU:s statsstödsregler.

Utskottets ställningstagande

Som redovisats ovan kan avdrag för energi- och koldioxidskatt för biodrivmedel enbart göras om de EU-rättsliga och nationella kraven på hållbarhet är uppnådda.

Utskottet anser att biodrivmedel spelar en viktig roll för att nå ett hållbart transportsystem och instämmer i skatteutskottets, samt vidhåller sin egen, ovan redovisade tidigare inställning på området.

Mot denna bakgrund och vad som i övrigt redovisats ovan avstyrker utskottet motion 2015/16:3259 (SD) yrkandena 1 och 2.

Reservationer

1. Långsiktiga åtgärder m.m., punkt 2 (M, C, L, KD)

av Kristina Yngwe (C), Ulf Berg (M), Johan Hultberg (M), Åsa Coenraads (M), Lars Tysklind (L), Lars-Axel Nordell (KD) och Jesper Skalberg Karlsson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2015/16:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C, FP, M, KD) yrkandena 1–4 och
2015/16:1362 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD) yrkande 7.

Ställningstagande

Förnybara drivmedel bör främjas långsiktigt och drivmedel med stor klimatnytta bör särskilt beaktas. Att fortsatt främja teknikutveckling och långsiktiga och goda förutsättningar för förnybara drivmedel och att särskilt främja sådana drivmedel med stor klimatnytta är avgörande för vår möjlighet att nå ett hållbart transportsystem. Sverige ska minska utsläppen från transporterna och bryta beroendet av fossila drivmedel. Vi behöver långsiktiga och teknikneutrala styrmedel som premierar biodrivmedel med hög klimatnytta och ökar omställningstakten från fossilt till förnybart i transportsektorn. Regeringen bör återkomma till riksdagen med konkreta förslag på styrmedel för biodrivmedel som på ett kostnads- och klimateffektivt sätt minskar utsläppen från transportsektorn och inte hindrar eller exkluderar import från tredje länder. Det är vidare viktigt att styrmedel inte exkluderar särskilda råvaror för produktion av biodrivmedel. I en tid där transportsektorn är den stora klimatutmaningen i såväl Sverige som hela EU borde fler länder dra lärdom av svensk politik. Den svenska modellen bör inte förhindras av EU-kommissionen. Det är viktigt att Sverige tillsammans med länder med liknande erfarenheter och förutsättningar agerar gentemot kommissionen för att omgående förändra regelverket för miljö- och energistöd. Regeringen bör således verka för en revidering av EU:s riktlinjer för stöd till miljöskydd och energi.

Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

2. **Bioetanol och andra biobränslen, punkt 3 (SD)**

av Martin Kinnunen (SD) och Anders Forsberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3259 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Det bör göras en utvärdering av biobränslen utifrån miljönytta och samhällsekonomi. Det ska vidare inte vara möjligt att göra avdrag för energiskatt och koldioxidskatt vid försäljning av bioetanol. Bioetanol som drivmedel har i bästa fall en väldigt låg miljönytta och i sämsta fall en direkt negativ miljönytta. Därtill har bioetanol som bränsle blivit allt mindre populärt då det visat sig vålla stora problem för motorerna.

Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:38 Anläggningsbesked för biodrivmedel:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2015:000) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Följdmotionerna

2015/16:3259 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det inte ska vara möjligt med avdrag för energiskatt och koldioxidskatt vid försäljning av bioetanol och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en utvärdering av biobränslen utifrån miljönytta och samhällsekonomi och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C, FP, M, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av långsiktiga och teknikneutrala styrmedel som premierar biodrivmedel med hög klimatnytta och ökar omställningstakten från fossilt till förnybart i transportsektorn, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med konkreta förslag på styrmedel för biodrivmedel som på ett kostnads- och klimateffektivt sätt minskar utsläppen från transportsektorn och ej hindrar eller exkluderar import från tredjeland, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för en revidering av EU:s riktlinjer för stöd till miljöskydd och energi och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att styrmedel ej bör exkludera särskilda råvaror för produktion av biodrivmedel och tillkännager detta för regeringen.

Motion från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:1362 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja förnybara drivmedel långsiktigt, och särskilt beakta drivmedel med stor klimatnytta, och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

dels att 1 kap. 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas ett nytt kapitel, 3 a kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Genom denna lag genomförs vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG.

Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som biodrivmedel och flytande biobränslen *måste* uppfylla för att *energi från dessa energislag ska få beaktas för det syfte som anges i 3 § första stycket (hållbarhetskriterier)*.

Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som biodrivmedel och flytande biobränslen ska uppfylla för att anses vara hållbara (hållbarhetskriterier) och om hållbarhetsbesked som ska visa detta. Lagen innehåller även bestämmelser om anläggningsbesked för biodrivmedel.

2 §¹

I lagen används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

I denna lag betyder

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk och där-

¹ Senaste lydelse 2011:1065.

med förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall,

biodrivmedel: vätskeformiga eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för transportändamål,

livsmedelsbaserade biodrivmedel: biodrivmedel som framställs från spannmål eller andra stärkelserika grödor eller från socker- eller oljegrödor,

flytande biobränslen: vätskeformiga bränslen för andra energiändamål än transportändamål, som framställs av biomassa,

avfall: ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med,

restprodukter: material som kvarstår efter en slutförd process, vars huvudsyfte inte är att producera detta material och där processen inte avsiktligt ändrats för att producera materialet,

produktionskedja: den produktionsprocess som börjar med odling av biomassan, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, och som pågår fram till och med användningen av biodrivmedlet eller det flytande biobränslet.

Om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet framställs av avfall eller av andra restprodukter än sådana från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk avses bara den del av produktionsprocessen som börjar med omhändertagandet av avfallet eller restprodukterna.

avfall: ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, och

restprodukter: material som kvarstår efter en slutförd process, vars huvudsyfte inte är att producera detta material och där processen inte avsiktligt ändrats för att producera materialet.

Produktionskedja betyder i denna lag den produktionsprocess som börjar med odling av biomassan, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, och som pågår fram till och med användningen av biodrivmedlet eller det flytande biobränslet. Om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet framställs av avfall eller av andra restprodukter än sådana från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk, avses bara den del av produktionsprocessen som börjar med omhändertagandet av avfallet eller restprodukterna.

3 a kap. Anläggningsbesked

1 §

Om den som är rapporteringskyldig för ett biodrivmedel enligt 3 kap. 1 § första stycket a begär det och det finns ett kontrollsystem som visar att drivmedlet eller den anläggning där drivmedlet har producerats uppfyller de krav som följer av detta kapitel, ska tillsynsmyndigheten ange detta i ett särskilt beslut (anläggningsbesked).

2 §

Kontrollsystemet ska visa att ett biodrivmedel som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 3 a, 3 c, 3 d eller 4 § lagen (1994:1776) om skatt på energi

- 1. inte är livsmedelsbaserat, eller*
- 2. är livsmedelsbaserat men har producerats i en anläggning som tagits i drift före den 31 december 2013 och inte är fullständigt avskriven.*

3 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utformningen av kontrollsystemet och de krav som enligt 2 § måste vara uppfyllda för att ett anläggningsbesked ska kunna ges.

4 §

Den som har fått ett anläggningsbesked ska utan dröjsmål anmäla till tillsynsmyndigheten alla ändringar som har betydelse för rätten till beskedet.

5 §

Tillsynsmyndigheten ska återkalla ett anläggningsbesked om förutsättningarna för beskedet inte längre är uppfyllda. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 3 d och 4 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt propositionen
Höständringsbudget för 2015*

Föreslagen lydelse

7 kap.

3 d §

För bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 och som den skattskyldige förbrukat eller sålt som motorbränsle får den skattskyldige, på den andel av motorbränslet som utgörs av en eller flera beståndsdelar som framställts av biomassa, göra avdrag för

1. energiskatt med 8 procent och koldioxidskatt med 100 procent om beståndsdelan utgörs av fettsyrametylester (Fame) enligt KN-nr 3824 90 99, och

2. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent om beståndsdelan utgörs av någon annan beståndsdel än som anges i 1 och som framställts av biomassa.

Om ett bränsle som framställts av biomassa utgör ett bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3, får i stället avdrag göras för energiskatt med 100 procent och för koldioxidskatt med 100 procent för den andel av motorbränslet som bränslet utgör.

Första och andra styckena gäller endast om motorbränslet eller beståndsdelan omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. 1 b § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

Första och andra styckena gäller endast om motorbränslet eller beståndsdelan omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

4 §¹

En skattskyldig får göra avdrag för skatt på biogas som den skattskyldige har förbrukat eller sålt som motorbränsle eller som bränsle för uppvärmning.

¹ Senaste lydelse 2011:1197.

I fråga om biogas som den skattskyldige har förbrukat eller sålt som motorbränsle för transportändamål gäller första stycket endast om bränslet omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. 1 b § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

I fråga om biogas som den skattskyldige har förbrukat eller sålt som motorbränsle för transportändamål gäller första stycket endast om bränslet omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen *och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:000) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 3 a och 3 c §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi i stället för lydelsen enligt lagen (2015:000) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt budgetpropositionen Föreslagen lydelse för 2016

7 kap.

3 a §

För andra bränslen än de som anges i 2 kap. 1 § första stycket 1, 2 eller 3 får en skattskyldig som har förbrukat eller sålt bränslet som motorbränsle, göra avdrag för

1. energiskatt med 50 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av motorbränslet som framställts av biomassa och som utgör fettsyrametylester (Fame) enligt KN-nr 3824 90 99,

2. energiskatt med 73 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av ett motorbränsle för gnisttända motorer enligt KN-nr 3824 90 99 som framställts av biomassa och som utgör etanol, och

3. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av motorbränslet som utgörs av någon annan beståndsdel än som anges i 1 eller 2 och som framställts av biomassa.

Avdrag får göras upp till ett belopp som motsvarar skatten på den andel av motorbränslet som utgörs av en eller flera beståndsdelar som framställts av biomassa.

Första stycket gäller endast om motorbränslet eller beståndsdelens omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. 1 b § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

Första stycket gäller endast om motorbränslet eller beståndsdelens omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.

Första stycket gäller dock inte för biogas.

3 c §

För bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 eller 2 och som den skattskyldige förbrukat eller sålt som motorbränsle får den skattskyldige, på den andel av motorbränslet som utgörs av en eller flera beståndsdelar som framställts av biomassa, göra avdrag för

1. energiskatt med 74 procent och koldioxidskatt med 100 procent om beståndsdelen utgörs av etanol, och

2. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent om beståndsdelen utgörs av någon annan beståndsdel än som anges i 1 och som framställts av biomassa.

Om ett bränsle som framställts av biomassa utgör ett bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 eller 2, får i stället avdrag göras för energiskatt med 100 procent och för koldioxidskatt med 100 procent för den andel av motorbränslet som bränslet utgör.

Första och andra styckena gäller endast om motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. 1 b § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

Första och andra styckena gäller endast om motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.

Om beståndsdelen utgörs av etanol medges skattebefrielse enligt denna paragraf endast om den skattskyldige har framställt eller anskaffat denna etanol eller motsvarande mängd etanol, vilken vid import eller framställning inom EU har hänförts till KN-nr 2207 10 00 (odenaturerad etanol).